

İ.Ü.Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi
No: 26 (Mart 2002)

**TOTOLOJİDEN FİZİKALİZME GEÇİŞ SÜRECİNDE
T. W. HUTCHİSON'IN L. M. FRASER'A DAİR DÜŞÜNCELERİ:
İKTİSAT METODOLOJİSİ TARİHİNE DAİR BİR NOT**

Prof.Dr. Ahmed Güner SAYAR*

Abstract

In the early 30's the leading exponent of the economic methodology was Lionel Robbins who was excelled by the publication of his '**On the Nature and Significance of Economic Theory**' in which he accepted the scientific validity of tautologies. A new graduate from Cambridge, T. W. Hutchison reacted very sharply to Robbins' treatment of economic methodology that without verification any proposition could and should be devoid of empirical content is to be treated as tautology. Thus, T. W. Hutchison, sharpened his acumen concentrating on the basic pillars of L. Robbins' concern of economic methodology. He discovered out of the writings of Wittgenstein's and the members of Vienna Circle that propositions are to be verified otherwise they turn out to be postulates. After his graduation T. W. Hutchison, went to Bonn University where he probed the preliminary necessary foundation of what economics was to be situated. Meanwhile L. M. Fraser published an important book in 1937 entitled as '**Economic Thought and Language**' in which he was also combatting against untested propositions in economic theorising. By the advise of Oscar Morgenstern who was the member of the editorial board of '**Zeitschrift für Nationalökonomie**'. T. W. Hutchison reviewed Fraser's book. Certainly Fraser was a brilliant academician questioning the unhealthy premises of economic methodology of his own era. By the advent of the second world war L. M. Fraser joined the BBC (radio) and left the academic life and never returned to it. In his interview and letters T. W. Hutchison showed his sorrow that Fraser's leave of academic life was a loss for the history of economic methodology of the contemporary era.

L. Robbins'in 1932 yılında yayınlanan meşhur eseri "An Essay on the Nature and Significance of Economic Theory"de ortaya konulduğu şekliyle, varsayım-la teori arasında deneylebilirlik anlayış ve arayışının olmadığı, hatta buna gerek de bulunmadığı fikri hakim bir görüş olarak iktisat metodolojisinde kabul

* İstanbul Üniversitesi , Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi

edilmişti. Buna göre, sadece varsayımların makul ve kabul edilebilir oluşu bir varsayımın deneyden geçmesini zorunlu kılmıyor, varsayımlar teorilere dönüşürken ortada ampirik muhtevadan yoksun postülalar totolojik karakterleriyle iktisat metodolojisinin omurgasını oluşturuyordu. 1930'ların hemen başına damgasını vuran bu metod anlayışı, aslında, bizatihi teoriyi boş kelime kovanlarının içine hapsediyor, ortada sadece muhtelif varsayımsal çerçevelerin spesifik bir teori adına çarpıştığı totolojik kalıplar dolanıyordu. Bu anlayış çizgisi sürdürüldüğünde, deney devre dışı bırakıldığından teorinin yanlışlanabilirliği de düşünülüyor, netice itibariyle bilimsel düzleme rehber olması gereken 'a posteriori' anlayışı 'a priori'nin hükümranlığına giriyordu. Dolayısıyla entelektüel kabul görmüş makul ve kabul edilebilir varsayımlar postülalara dönüştüğünden iktisat teorisinin bilimselliği yerini metafizik ya da mistik iktisada bırakmış oluyordu. Genel kabul bu olunca dönemin iktisat filozofları bu keyfiyetin mistik bir iktisada dönüştüğünden de şüphe etmiyorlardı.

1930'lu yılların başlarında Cambridge Üniversitesi'nde iktisat okuyan T. W. Hutchison kendisinin danışman hocası Joan Robinson ile yaptığı hususi dersler dikkatinin iktisat metodolojisine çevrilmesinde önemli bir rol oynamıştır.¹ T. W. Hutchison bu derslerden yola çıkarak üzerine bir ömür boyu eğileceği iktisat metodolojisini esas araştırma olarak benimsemişti. O yıllarda, yıl 1932, iktisat metodolojisi üzerine iki önemli çalışma yayınlandı. İlki J. Robinson'un bir risalesi, "Economics as a Serious Subject". diğeri ise biraz önce ismini zikrettiğimiz L. Robbins'in kitabı. Genç iktisat öğrencisi T. W. Hutchison henüz 20 yaşında iken Robbins'in kitabının aydınlığında iktisat teorisinin metodolojik konumundaki tıkanmayı, buna karşılık hem hocası J. Robinson'un risalesi ve onunla gerçekleşen hususi sohbetlerde, hem de Robbins'in kitabıyla çıkış yollarını görmüştü. Teorinin tıkanmışlığının altında, yukarıda da izah edildiği gibi, postülalara dönüşen varsayımların aslında birer totolojiden ibaret oluşları bulunmaktaydı. Düğümün çözülmesi için T. W. Hutchison hocası J. Robinson'un "Economics as a Serious Subject"deki şu haykırışını bir atlama noktası olarak görmüştür. Sağduyu sahibi İngiliz iktisatçıların "siğ ve mütemayil" olmakla etiketleyen J. Robinson bir adım daha ileri giderek onları "yüksek eleştirel din adamları cemiyeti" kurmakla suçluyordu. Ayrıca Kıta Avrupasındaki iktisatçıları "metodolojide uzman olarak niteleyen J. Robinson onlara kendi yollarına gitmeleri ve kendi tekniklerini kullanmaları çağrısında bulunuyordu."²

Demek ki başta Cambridge Üniversitesi olmak üzere akademik dünyanın içine kapanmışlığını kırması, kıta Avrupasına bakan pencerelerin açılması gerekiyordu. Bunun da vasıtası Alman dilini öğrenmekten geçtiğine T. W. Hutchison 1933-1934 senesinde Cambridge'den mezuniyet öncesinde, karar vermişti. Bu meyanda, Cambridge Üniversitesi'nde felsefe dersleri veren L. Wittgenstein'in 1932 sonrasında hususi ders notları olan "Blue Books" ile yine onun 1920'lerde tercüme edilmiş "Tractatus"u onun metodolojiye dair fikirlerinin

¹ Cf., T. W. Hutchison, "The Significance and Basic Postulates of Economic Theory", (London, 1960), sf. XXVI.

² Cf., J. Robinson, "Economics as a Serious Subject", (Cambridge, 1932), sf. 8-9.

şekillenmesinde çok yardımcı oldu. "Kesinlikle ben 'totooloji' tabirini, fikrini ve kavramını Wittgenstein'in 'Tractatus'undan aldım"³ diyen T. W. Hutchison totooloji ile deneylebilirlik arasındaki sert çizgiyi yakalamıştı. Dahası Wittgenstein eserleriyle onu bilimselliğin ölçütü olarak teorilerin sınanabilmesi gerçeğine ve bu görüşü savunan Viyana Çevresi'ne mensup filozoflara götürdü.

T. W. Hutchison gördüğü ışığın kaynağına kavuşabilmek için önemli bir adım attı ve Cambridge'den mezuniyeti ertesinde Almanca öğrenebilmek için 1934 yazında Bonn'a gitti. Orada iki haftalığına müptediler için açılan Almanca dil kurslarına katıldı.⁴ İngiltere'ye dönüşüyle birlikte 1934-1935 akademik yılında London School of Economics'e özel statülü bir öğrenci olarak kabul edildi. Bu meyanda bir yazı kaleme alan T. W. Hutchison totooloji ile ciddi bir şekilde hesaplaştı, dönemin büyük ustaları arasındaki kavga'nın aslında, testten geçmeyen, dahası test edilmesi düşünülmeyen varsayımsal çerçevelerin çatışmasından ibaret olduğunu büyük bir vukufu gösterdi.⁵ Ancak onun bu yazısı başta L. Robbins olmak üzere bu yazısında iyice hırpaladığı iktisat ustaları tarafından sessizlikle karşılandı. Bu sessizlik aslında totoolojinin iktisat metodolojisinde bulduğu kabulün esaslı bir tasdiki anlamına geliyordu. Nitekim T. W. Hutchison'ın söz konusu makalesinin yayınlanmasından bir müddet sonra, 1935'de, L. Robbins "On the Nature and Significance of Economic Theory"nin ikinci basımını gerçekleştirdi. L. Robbins bu baskısında T. W. Hutchison'dan gelen totoolojiye dönük vurguları dikkate almamıştı.

Artık T. W. Hutchison için doğru bildiği yolda gitmekten başka bir seçenek kalmıyor, iş başa düşüyordu. Kafasında billurlaşan iktisat metodolojisi ile alakalı temel sorunların çözümünü için Almanya'ya gitmek, orada kıta Avrupa'sından gelen sesleri yerinde duymak, ayrıca Viyana Çevresi'ne mensup filozofların doğrulanmayı bilimselliğin esas ölçütü kabul eden görüşlerini özgün bir dilden okumak, hülasa iktisatta teorik yapılanmayı fizikalizme götüreceği yolu adımlamak istiyordu. Bu amaçla 1935 Nisanında Bonn Üniversitesi'ne İngilizce okutmanı olarak Almanya'ya gitti.⁶

T. W. Hutchison'ın entelektüel portresinin şekillenmesinde Almanya günlerine dair yazılı bilgilerden mahrumuz. Eldeki kıt bilgilerin aydınlığında onun Viyana'da "Zeitschrift für Nationalökonomie"ın tahrir heyetinde bulunan Oscar Morgenstern'le yazıştıklarını biliyoruz. T. W. Hutchison şah-eseri olan "The Significance and Basic Postulates of Economic Theory"ın kitaplaşmasından önce 1935 sonrasında, bu saygın dergide üzerinde çalıştığı konuya dair bazı makalelerinin yayınlanmasını arzu etmekteydi. Bu nedenle O. Morgenstern'le mektuplaşmaya geçti. Nitekim Morgenstern'in girişimleriyle T. W. Hutchison'ın bu dergide, 1937-1939 yılları arasında iki makalesi ile iki kitap tahlil yazısı yayınlanmıştır.

³ T. W. Hutchison'dan A. G. Sayar'a 26.IV.2001 tarihli mektup.

⁴ T. W. Hutchison'dan A. G. Sayar'a 6.VIII.2001 tarihli mektup.

⁵ T. W. Hutchison, 'A Note on Tautologies and the Nature of Economic Theory', "Review of Economic Studies", vol. 2. (1934-1935), sf. 159-161.

⁶ T. W. Hutchison'dan A. G. Sayar'a 13.VII.2000 tarihli mektup.

T. W. Hutchison Bonn Üniversitesi'nde kendisini iktisat metodolojisinin bir 'God-father'ı, eserini de bir milat yapacak olan çalışmalarının üzerinde iken, O. Morgenstern L. M. Fraser'ın 1937'de çıkan "Economic Thought and Language" başlıklı kitabı için ondan bir tahlil yazısını kaleme almasını ister. Aslında L. M. Fraser bu eseri ile birkaç farklı açıdan Morgenstern'in dikkatini çekmişti. Önce Fraser bu çalışmasında Almanca kaynaklara atıfta bulunmuştu. 1930'larda bir İngiliz akademisyeni için Almancaya hakimiyet mühim bir keyfiyetti. L. Robbins istisna edilecek olursa, İngiliz iktisatçıların Almanca öğrenmek gibi bir sorunu yoktu.⁷ Halbuki Aberdeen Üniversitesi'nde hocalık yapan L. M. Fraser tezini Almanca kaynaklarla pekiştirirken O. Morgenstern'e de atıfta bulunuyordu.⁸ İkinci olarak, Fraser bu çalışması ile iktisat düşüncesi ile dil arasındaki esaslı rabıtaya dikkati çekerken T. W. Hutchison'ın da cpey zamandır iktisat metodolojisinde duyduğu sıkıntıyı dile getirmiş oluyordu. İktisat düşüncesi teoriiyi pozitifleştirirken dilin oynadığı hayati rolün L. M. Fraser tarafından yakalanması T. W. Hutchison'ı sevindirmişti. Dolayısıyla O. Morgenstern'in bu kitabın bir tahlilini kendisinden istemesi T. W. Hutchison için biçilmiş bir kaftan olacaktı. Bir başka açıdan L. M. Fraser'ın kitabının başlığı "Economic Thought and Language" kendisinin yayınlanmaya hazır makalesinin başlığı "Theoretische Ökonomie als Sprachsystem" ile uyum halindeydi. Aslında her iki çalışma, birbirinden habersiz olarak mistik iktisada karşı yürütülen başkaldırmanın işaret taşlarıydılar. Onların yazıları L. Robbins ile bir doruğa çıkan totolojiye karşı açılan bu savaşın farklı iki damardan yürütülmesinin de ifadesidir. T. W. Hutchison'ın L. M. Fraser'ın kitabı için kaleme aldığı tahlil yazısı "Zeitschrift für Nationalökonomie"de yayımlandı.⁹ Bu onun yayınlanmış ilk kitap tahlil yazısıdır.¹⁰

"Economic Thought and Language"de L. M. Fraser'ın esas vurgusu, özetle şudur: İktisatçılar netlikten uzak kavramsal çerçevelerde ısrarcı olmuşlardır. İktisatçıların arasında var olan fikir ayrılıkları ise, temelde, kavramsal çerçevelerin netlikten uzak olmalarından kaynaklanmaktadır. Şayet bu kavramsal farklılıklar kaldırılabilseydi bu durumda bunların deneylenebilmeleri için zaman kazanılmış olurdu. Esasen T. W. Hutchison da L. M. Fraser'in kitabının önsözünden aktarmaktadır:

"...Doğa bilimleriyle uğraşan bilim adamlarıyla bir karşılaştırma yaptığımızda milli iktisatla uğraşan bilim adamları zaman zaman tam belirli

⁷ 1930'ların başında 'London School of Economics'de iktisat okuyan A. Jones'i zikrederim: "İktisat öğrenebilmek için Almanca öğrenmek gerekliydi. ...Sathî Almanca bilgisiyle ...yolumu von Mises ve Böhm-Bawerk'ten açıp geçmeye gayret sarfettim" [My LSE], J. Abse (ed.), "My LSE", (London, 1977), sf. 38].

⁸ L. M. Fraser, "Economic Thought and Language", (London, 1937), sf. 111, dn. 3 ve sf. 405.

⁹ T. W. Hutchison, 'Review of L. M. Fraser, Economic Thought and Language: A Critique of Some Fundamental Concepts (1937)', "Zeitschrift für Nationalökonomie", vol. 9, (1938), sf. 109-111.

¹⁰ Cf., K. Tribe (ed.), "Economic Careers: Economics and Economists in Britain, 1930-1970", (London, 1997), sf. 132.

olmayan kavramsal donanımlarda ısrar etmişlerdir. İktisatçıları ayıran fikri ayrılıklarının çoğu, temelde, somut iktisadi karakterde olmayıp bundan ziyade kavramsal niteliktedir. Şayet söz konusu kavramsal farklılıklar ortadan kaldırılabilsen hem milli ekonomilerin konusu olan teorik ve politik iktisat sorunlarının çözümü konusunda daha umutlu olunur hem de bunların test edilebilmesi için daha fazla zaman kazanılırdı".¹¹

Bu alıntıyı müteakiben T. W. Hutchison şunları yazmıştır:

"...Eser iktisatçıların sıkça kullandıkları yaklaşık onbeş temel kavramın gözden geçirilmesini, her bir kavramın içerebileceği ikili anlamlardan arındırılmasını ve bunlara mantikî olarak verilmiş veya verilebilecek olan farklı tanımlamaların tam bir şekilde açıklanmasını içermektedir."¹²

L. M. Fraser'ın altını çizdiği bu metodolojik gerçeğin T. W. Hutchison için taşıdığı önem tartışma dışıdır. Zira T. W. Hutchison Cambridge günlerinde Wittgenstein'in dolanımında bulunan "Blue Books"ta yakaladığı bilimselliğin ölçütünü, yani varsayımların (kavramsal çerçevelerin) deneylebilmesi meselesini L. M. Fraser bu eseri ile tartışmaya sunmaktadır. Esasen inceden inceye eleştirdiği iktisatçıları iki öbekçik içinde tasnif eden L. M. Fraser ilk grubun hakim boyutu 'tarihi olgular olarak bilgi özetleri'dir [historik iktisat]. İkinci grup ise bir teoride olduğu gibi 'soyut geometrik münasebetlerin ifadesi' [ahistorik iktisat] olarak ifade edilmektedir. L. M. Fraser iktisadi yasaları bunların sentezinde bulmaktadır. Fraser'ın bu tercihini T. W. Hutchison, hem ampirik olarak yanlışlanamayacağını, hem de soyut münasebetlerin ifadesi olarak kabul gören ampirik bir olayda yanlışlanabilir olmadığına hükmetmektedir.¹³ Dolayısıyla metod endişesi ile yola çıkan Fraser'ın 'sentetik' yasa anlayışı aslında, T. W. Hutchison'ın işaretinin aydınlığında, a priori/metafizik olmaktadır.

T. W. Hutchison ise tanım gereği L. M. Fraser'ın sentetik yasa anlayışının bu kategorik bölümlerden biri ya da ötekisi olmasına işaretle "ikisi birden olmaz" diyerek onun yaklaşımını reddetmektedir. Tek tek bu öneriler test edilebilme içeriğinin kazandırılabilceğini ileri süren T. W. Hutchison bu metodolojik anlayış içerisinde L. M. Fraser'ın "gerçek bilimsel bir yasa yıkılmaz" ifadesine de dikkatleri çekerek, hiç şüphesiz, bu ifadedeki metafizik tuzağın mevcudiyetini göstermek istemiştir. T. W. Hutchison'ın değerlendirmesini zikredecek olursak:

"...Bu kitap teorik iktisadın standart meseleleri ile meşgul öğrenciler için çok değerli bir ders kitabı olacaktır. Bu, onların yıldan yıla bu gibi sahte problemlerle uğraşarak aklının karışmasına mani olacaktır... Araştırma metodunun uygulanmasında Profesör Fraser yeterince ileri gitmemiştir. İnceleme metodu çok daha fazla geliştirilmeliydi. Üzerinde çalıştığı terimlere ilişkin tartışma ona göre ekonomi teorisinin esas problemi

¹¹ L. M. Fraser'i zikreden T. W. Hutchison, op. cit., (1937), sf. 110

¹² T. W. Hutchison, ibid.,

¹³ Cf., T. W. Hutchison, ibid.,

bakımından tam anlamıyla bir ön çalışmadır. Bir dizi özenle seçilmiş ve kullanışlı kavranın sıralanması ve birbirleriyle ilişkilerinin gösterilmesi vakaların başarılı bir şekilde sınanması ve onların bilimsel bir şekilde açıklanması için bir ön çalışma teşkil etmektedir (ama vazgeçilmez bir ön çalışma)."¹⁴

L. M. Fraser'ın bu çalışmasının araştırma metodunun uygulanmasında yetersiz kaldığını ifade eden T. W. Hutchison onun bu eseriyle üzerinde çalıştığı ve iktisatçıların tam bir karmaşa halinde tuttıkları kavramsal çerçevelerin somut olgular dünyasında testten geçirilebilmesinin altını çizdiği için vazgeçilmez bir ön çalışma olduğu fikrindedir.¹⁵

L. M. Fraser'ın bu kitabı için 1937'de kaleme aldığı tahlil yazısından sonra T. W. Hutchison da Cambridge'den mezuniyeti ertesinde çalışmaya başladığı devasa eserini de tamamlamak üzereydi. Bu çalışması ile T. W. Hutchison iktisat metodolojisinde bir milad olacak, iktisat teorisini test edilebilirlikten uzak, dolayısıyla yanlışlanmaya kapalı - metafizik esaslarını yıkıp teorik yapılanmayı fizikalizme bağlayacaktır. 1938'de yayınlanan bu mühim eserde T. W. Hutchison L. M. Fraser'in kitabına atıfta bulundu.¹⁶ T. W. Hutchison "The Significance and Basic Postulates of Economic Theory"de iktisatta 'maliyetler'e ait münakaşanın ne kadar lafzî olduğunun altını çizdikten sonra şunları yazacaktır:

"...Böylesine birçok su katışmadık lafzî münakaşaları Profesör L. M. Fraser 'Economic Thought and Language'inde günışığına çekmektedir"¹⁷

L. M. Fraser'in, bu tarihten sonra, metodoloji ile olan alakasını keskinleştirmedeği, dolayısıyla T. W. Hutchison'ın pek haklı olarak vurguladığı gibi, kitabında yeterince derinleştirmedeği araştırma metodunu da o haliyle bıraktığı görülmüyor. Buna mukabil akademik görevini sürdürürken makale ve kitap tahlil

¹⁴ T. W. Hutchison, ibid., sf. 110-111.

¹⁵ T. W. Hutchison'ın bu özlü tahlili yapabilmesinin gerisinde onun iktisat teorisini için hakim totoloji anlayışını deneylebilirliğe çekme endişesi vardı. Buna mukabil L. M. Fraser'in bu kitabı için kaleme alınan yazılardan hiç birinde bu ince ayırım işlenmemiştir. [Cf., F. Benham, 'L. M. Fraser, Economic Thought and Language (London, 1937)', "Economica", vol. 4, (1937), sf. 469-470; R. B. Braithwaite, 'L. M. Fraser, Economic Thought and Language (London, 1937)', "The Economic Journal", vol. 48, (1938), sf. 89-92; F. M. Boddy, 'L. M. Fraser, Economic Thought and Language (London, 1937)', "American Economic Review", vol. 28, (1938), sf. 521-522] Bu kitap tahlil yazılarının, tekrar edelim ki, hiç birinde yazarların metod kavgasının dışında olmaları sebebiyle L. M. Fraser'in iktisat teorisinin lafzî boş kalıplar içerisinde ifade edilmesine gösterdiği tepkiye yer verilmemiştir.

¹⁶ Cf., T. W. Hutchison, op. cit., (1960), sf. 48, dn. 14; 76, dn. 1; 79, dn. 32; 124, dn. 26; 156, dn. 26.

¹⁷ ibid., sf. 48, dn. 14.

yazıları bilimsel dergilerde yayınlanmıştır.¹⁸ Ne var ki bu genç istidat, akademik dünya ile olan alakasını kesmiş, BBC(radyo)'nin Almanca haberler bölümüne geçmiştir. Harbin bitişiyle birlikte, hangi sebeplerdendir bilmiyoruz, yeniden akademik hayata dönmemiştir.

Bu vesile ile T. W. Hutchison'ın L. M. Fraser'a ilişkin yıllar sonra yaptığı değerlendirmelere de yer verelim:

"...Zeki bir insan olmalıydı. Genç yaşta Aberdeen [Üniversitesi'n]de profesör oldu. Fakat daha sonra [İkinci Dünya] harb[i] devam ederken BBC.'nin Almanca bölümüne girdi ve orada harpten sonra da çalıştı. Akademik hayata, iktisat bilimine geri dönüş yapmadı"¹⁹

Hiç şüphe yok ki T. W. Hutchison L. M. Fraser'ın verimli bir çağında akademik hayata bir daha geri dönmemesi, dolayısıyla iktisat metodolojisini kurcalayan cevherli bir istidadın sönüşü karşısında bir burukluk yaşadığını zannediyoruz. Bu bağlamda tekrar T. W. Hutchison'ı zikredecek olursak:

"...İlk kitap tahlil yazımdan biri Lindlay Fraser'ın kitabı içindi. II. Dünya Harbi'nin patlamasıyla birlikte birçok insan akademik hayatı terketti. Belki onun 1945'te akademik dünyaya dönmemesine yazık olmuştur. Fakat o BBC (radyo)'de kaldı."²⁰

¹⁸ Bk. L. M. Fraser, 'The Equation of Exchange: A Suggestion', "Economica", vol. 6, (1939), sf. 67-77. Kitap tahlilleri için iki örnekle yetinelim: "Economic Journal", vol. 47, (1937), sf. 97-99; ibid., vol. 48, (1938), sf. 87-89.

¹⁹ K. Tribe (ed.), op. cit., sf. 132.

²⁰ T. W. Hutchison'dan A. G. Sayar'a 20.IX.2000 tarihli mektup. L. M. Fraser'ın hayat hikayesini kısa çizgileri içinde nakledecek olursak: Lindlay Macnaghten Fraser (1904-1963), Oxford Balliol College'den 1926'da mezun oldu. 1929'da Oxford'da 'master', 1932'de Brookings Institutions'da doktorasını tamamladı. 1928-1935 arasında Oxford, Queens College'de görev yaptı. 1935'te genç yaşta Aberdeen Üniversitesi'ne politik iktisat profesörü olarak atandı. 1940'da BBC.'ye geçti. Burada Alman Haberler spikeri, 1946'da BBC.'nin Alman ve Avusturya bölümü başkanı oldu. Eserleri: "Protection and Trade", (1932); "Economic Thought and Language", (1937); "Germany Between Two Wars", (1944); "Propaganda", (1957). Bu kitaplarının dışında iktisada dair muhtelif dergilerdeki yazıları ve Almanca'dan tercümelemleri bulunmaktadır [Cf., "Who was Who, 1961-1970", vol. VI, (London, 1979), sf. 400].